

beschrijving mag afleiden, geheel overeen met de plaats, waar men resten van dit kanaalgedeelte zou mogen verwachten. Bovendien zijn er gronden van vergelijkend anatomischen aard, die mij aan de mogelijkheid van het voorkomen van zulke resten deden denken, waarop ik hier echter, als van een speciaal karakter niet zal ingaan. Slechts deze opmerking nog. Het voorkomen van resten van dit voorste deel van het traankanaal, is zeker geen normaal verschijnsel, want zelf trof ik bij een menselijk embryo nog nimmer epitheliale resten van dat kanaalgedeelte aan. Maar door een systematisch onderzoek bij een aantal embryonen, vermoed ik dat zij wel zullen worden gevonden.

Amsterdam, 19 November 1927.

BOLK.

EEN REISJE NAAR NED. INDIË.

Juist teruggekeerd van een reis naar Ned. Indië per S.S. Blitar van de Rotterdamsche Lloyd hoor ik tot mijn spijt van dr. UTERMÖHLEN, den geneeskundigen adviseur van de Maatschappij Nederland, dat nog maar zoo weinig pas afgestudeerde artsen gebruik maken van de gelegenheid om een reis naar onze koloniën per sneldienstvrachtschip te maken. Jammer!

Er is al eens vaker een verslag van een dergelijke reis in dit *Tijdschrift* opgenomen: al het mooie en interessante ervan is dus reeds beschreven.

De bedoeling van dit stukje is alleen om hen, die pas van de academie komen, op te wekken ook eens iets van Indië te gaan zien. Maar dan moet men het ook onmiddellijk na afloop van den studietijd doen: later komt men er niet meer toe om voor drie à vier maanden Holland te verlaten.

Wij, Nederlanders, zijn door zooveel banden aan Indië gebonden. Velen hebben er hun vrienden en kennissen.

De natuur in Indië is rijk en machtig. Men hoeft maar de baai van Sabang te naderen om onder den indruk te komen van de grootscheit van het landschap.

De werkring aan boord is een gemakkelijke: de omgang met officieren en passagiers allerplezierigst.

Op Java heeft men volop den tijd om prachtige tochten te maken, om veel belangwekkends te zien zoowel op medisch, als op cultuurhistorisch gebied.

Men is dan in staat zich een persoonlijk oordeel over Indië te vormen: over het maatschappelijk leven en over het klimaat: een voordeel bij het nemen van beslissingen wat de naaste toekomst betreft.

De Maatschappij Nederland en de Rotterdamsche Lloyd hebben de mogelijkheid geopend er een kijkje te nemen: mogen velen er gebruik van maken.

Blaricum, November 1927.

W. J. STOKER.

HET VACCINATIE-VRAAGSTUK.

In het *Tijdschrift* van 22 October j.l. bldz. 1753, geeft GORTER aan het slot van sub 3 den raad „eventueel hiervoor uit onze Indische Entstofinrichting afkomstige vaccine te gebruiken”.

Een Hollander vindt alles mooi wat uit den vreemde komt; men heeft het noodig gevonden uit Spanje pokstof te laten komen, maar aan ons eigen Indië is niet gedacht. En toch zijn juist daar dank zij NYLAND's onvermoeid streven met de algemeene invoering van de vaccinatie zulke schitterende resultaten bereikt, dat het van het grootste belang is in Holland meer aandacht te wijden aan de wijze, waarop daar te lande de vaccine wordt bereid.

De voor geheel Nederlandsch Indië benodigde vaccine wordt uitsluitend geleverd door de Landskoepokinrichting, een onderdeel van het Instituut PASTEUR te Bandoeng; de hoeveelheden, die daar verwerkt worden zijn werkelijk enorm. In 1926 werd in totaal ruim 21000 K.G. pulpa verkregen, terwijl er een hoeveelheid voldoende voor bijna 10 millioen inentingingen werd verzonden. Deze enorme hoeveelheden zijn mogelijke geworden doordat NYLAND gebruik heeft gemaakt van karbouwen (Indische buffels). Volgens het laatste verslag van de Landskoepokinrichting zijn in 1926 in totaal bijna 4 millioen in- en herinentingen verricht.